

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/557/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714206438
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714206438.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci žalobcu: L. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX K., občan SR, zast. AK JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 124 € s prísl., na odvolanie žalobcu zo dňa 11. 05. 2015, proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/87/2014-95 zo dňa 05. 03. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím okresný súd žalobu zamietol a náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

V dôvodoch svojho rozhodnutia procesný súd uviedol: „Žalobca sa svojim žalobným návrhom domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 124,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne z uvedenej sumy od 24. 04. 2014 do zaplatenia. Pre prípad úspechu v konaní si uplatnil náhradu trov konania.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

Súd výsluchom účastníkov konania, ako aj na základe skutočností obsiahnutých v odôvodnení podaného žalobného návrhu, listinných dôkazov a to výzvy na vrátenie plnenia prijatého bez právneho dôvodu zo dňa 16. 04. 2014, Zmluvy o úvere zo dňa 18. 06. 2010, výpisu splátok a pokút zo stavu aktuálnom ku dňu 27. 04. 2011, vyjadrenia žalovaného zo dňa 24. 06. 2014 a ďalších listinných a ostatných dôkazov zistil tento skutkový stav:

Žalobca svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. 607700335 uzavretej medzi ním a žalovaným dňa 18. 06. 2010 došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov zo strany žalovaného vo výške 350,- Eur. Na preukázanie tohto tvrdenia súdu predložil fotokópiu predmetnej zmluvy.

Žalobca tvrdil, že predmetná zmluva absentovala podstatné obligatórne náležitosti a to ročnú percentuálnu mieru nákladov, z tohto dôvodu podľa žalobcu mal žalovaný nárok len na vrátenie ním poskytnutej istiny - pôžičky vo výške 350,- Eur a to bez úrokov a poplatkov. Žalobca uvedením do omylu zo strany žalovaného uhradil na účet žalovaného sumu vo výške 474,- Eur, t. j. o 124,- Eur viac, ako mal žalovaný podľa neho nárok. V rozsahu sumy 124,- Eur došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného.

Pretože žalovaný do dňa podania žaloby, aj napriek výzve žalobcu, mu dlžnú sumu nevrátil, uplatnil si žalobca okrem zaplatenia dlžnej sumy aj zákonný úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší ako

bola základná úroková sadzba ECB platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba dňa 24. 04. 2014 (v deň nasledujúci po konci lehoty na dobrovoľné vrátenie), bola 0,25 %. Na základe výzvy súdu, sa žalovaný k podanej žalobe písomne dňa 24. 06. 2014 vyjadril, pričom v úvode svojho podania namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Zvolen na prejednanie veci. Súd však mal za to, že v tomto prípade je miestne príslušným na prejednanie žaloby a rozhodnutie vo veci, vzhľadom k tomu že v danom prípade ide o spotrebiteľský spor, kde je vždy príslušný okresný súd v sídle trvalého bydliska spotrebiteľa. Žalobca býva v meste Zvolen, ktoré jurisdikčne spadá pod miestnu príslušnosť Okresného súdu Zvolen (§ 87 písm. f/ OSP).

V čl. IV. svojho vyjadrenia žalovaný vzniesol voči sume uplatnenej žalobcom námietku premlčania s odôvodnením, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo; pričom akýkoľvek nárok žalobcu na vydanie podlieha zákonnej objektívnej premlčacej 3-ročnej lehote. Pretože posledná splátka žalobcu bola poukázaná na účet žalovaného dňa 27. 04. 2011, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčal dňa 27. 04. 2013. Návrh na súd bol doručený dňa 05. 05. 2014. Z tohto dôvodu žiadal aby súd žalobu zamietol.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne, pričom úmysel (priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačilo by, keby povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou.

Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Z tohto dôvodu teda subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslené v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde.

Z doterajšej súdnej praxe vyplýva, že bezdôvodné obohatenie získané z absolútne neplatného právneho úkonu vzniká od samého vzniku právneho úkonu. Objektívna premlčacia doba začne teda plynúť už od vzniku takéhoto právneho úkonu. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť od vtedy, keď sa oprávnený dozvie, že bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Tieto okolnosti sa oprávnený obvykle dozvie už v čase absolútne neplatného právneho úkonu, ale môže sa o nich dozvedieť aj neskôr, napr. ak konal v duševnej poruche, ktorá ho robila na príslušný právny úkon neschopným.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca so žalovaným uzavrel zmluvu o úvere dňa 18. 06. 2010, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 350,- Eur, pričom žalobca, ako dlžník sa zaviazal zaplatiť žalovanému, ako veriteľovi uvedenú sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 96,- Eur a to v dvoch mesačných splátkach po 223,- Eur počnúc dňom 18. 07. 2010.

Z predloženého listinného dôkazu označeného ako „splátky a pokuty“ s aktuálnym stavom UHR-27.04.2011 mal súd za preukázané, že žalobca realizoval poslednú platbu dňa 27. 04. 2011 vo výške 474,- Eur.

Právny zástupca žalobcu tvrdil, že žalovaný preukázateľne vedel, že zmluvami s takýmito úrokmi sa bezdôvodne obohacuje pre rozpor vysokých úrokov s dobrými mravmi.

K zdôvodneniu údajného úmyselného konania žalovaného právnym zástupcom žalobcu je potrebné uviesť, tak ako to súd uvádzal už v odôvodnení rozsudku 6C/74/2014, že keď už v roku 2008, tak určite aj v roku 2010 sa verejne tak v printových médiách, ako aj audiovizuálnych médiách pertraktoval problém spotrebiteľa a to v tak širokom časovom zábere, že o tomto probléme, ako aj správaní sa nebankových inštitúcií žalobca určite musel vedieť (ak mal televízny prijímač, alebo rádiový prijímač, nepoškodený sluch a zrak; a aspoň sporadicky sledoval domáce spravodajstvo). Z tohto dôvodu mal súd za to, že ak subjektívna lehota žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť dňa 27. 04. 2011, táto márne uplynula dňa 27. 04. 2013. Žaloba bola súdu doručená dňa 05. 05. 2014, teda po uplynutí objektívnej lehoty.

Pokiaľ ide o žalobcom poukazovanú potrebu vychádzať z desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty, súd považoval toto tvrdenie za ničím právne nepodložené, pretože úmysel priamy, alebo nepriamy by žalobca musel v konaní jednoznačne preukázať, čo sa však nestalo. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o., tak ako to vyplýva z výpisu z obchodného registra, mala v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobcom sídlo v Bratislave, pričom výkon svojej činnosti - realizáciu poskytovania spotrebiteľských úverov vykonávala prostredníctvom svojich zástupcov a spolupracujúcich osôb; a to buď v miestne prenajatých priestoroch konkrétneho regiónu, alebo na verejne prístupných miestach. Ak by aj mala spoločnosť k dispozícii rozhodnutia súdov, na ktoré právny zástupca žalobcu poukazuje; vedomé alebo nevedomé porušenie práva konkrétnou osobou, uzatvárajúcou v mene žalovaného zmluvu o spotrebiteľskom úvere žalobca žiadnym právne relevantným spôsobom nepreukázal. Mnohokrát spolupracujúcimi pracovníkmi žalovaného boli osoby so stredným vzdelaním, čo je vo všeobecnosti známou „notorietou“.

S poukazom na zhora uvedené skutočnosti sa už následne súd bližšie nezaoberal právnym zdôvodnením žaloby žalobcu; neskúmal teda či zmluva bola platná alebo neplatná, prípadne či išlo o absolútnu alebo relatívnu neplatnosť; alebo neplatným boli len niektoré články dotknutej zmluvy. Majúc za to, že žalobca zmeškal tak subjektívnu, ako aj objektívnu lehotu, po vznesenej námietke premlčania žalovaným súd potom žalobu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 OSP žalovanému - v konaní úspešnému - vznikol zo zákona nárok na náhradu trov konania. Pretože si žalovaný vo svojom podrobnom písomnom vyjadrení neuplatnil náhradu trov, súd o trovách rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku“.

Proti rozsudku odvolanie podal žalobca. Za dôvody svojho odvolania označil ust. § 205 ods. 2 písm. a) OSP, v zmysle ktorého v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 a to konkrétne k vade konania podľa:

- ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP - súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- ust. § 205 ods. 2 písm. d) OSP, v zmysle ktorého súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- ust. § 205 ods. 2 písm. f) OSP, v zmysle ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolaní sa žalobca pridržal svojho vyjadrenia zo dňa 28. 10. 2014. Tvrdil, že vec treba posudzovať s ohľadom na objektívnu 10 ročnú premlčaciu dobu.

Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, pre uplatnenie práva na vydanie neoprávnene získaného majetkového prospechu (teraz bezdôvodného obohatenia) sa vyžaduje skutočná a nie len predpokladaná vedomosť o tom, kto na jeho úkor získal majetkový prospech. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa o tom môže dozvedieť pri vynaložení všetkej potrebnej starostlivosti.

Žalobca však zdôraznil, že najneskôr sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa keď k nemu došlo. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 20. 02. 2003 sp. zn. 33Odo/938/2002: „Ak by sa v posudzovanom prípade mala aplikovať desaťročná objektívna premlčacia doba ustanovená v § 107 ods. 2 OZ pre prípad zistenia úmyselného bezdôvodného obohatenia, bolo by treba preukázať existenciu vedomosti žalovaného o tom, že pri uzavieraní zmluvy musel skutočne vedieť, alebo byť minimálne uzrozumený s tým, že prijatím finančnej sumy na svoj účet sa bezdôvodne obohacuje“.

Následne odvolateľ cituje z viacerých rozhodnutí súdov a žiada, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v prvej časti výroku a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

Vyjadrenie podané nebolo.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c) OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

Odvolací súd sa stotožňuje so závermi okresného súdu, pokiaľ tento uvádza, že v danom prípade ide o objektívnu premlčaciu lehotu trojročnú a nie desaťročnú.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia krajský súd dodáva.

V konaní boli predĺžené časti úverovej zmluvy uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom vo fotokópii. Samotná fotokópia je rozmazaná a nezreteľná, pričom v častiach obsahuje aj úplne nezreteľné drobné písmená. Z takejto fotokópie nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že zmluva, ktorej predmetom sporu bola uzavretá ako spotrebiteľská v zmysle ust. § 52 ods. 1 OZ. Odporca totiž tvrdí, že navrhovateľ nijako nepreukázal skutočnosť, že v čase podpisu zmluvy o úvere mu patrilo postavenie spotrebiteľa. Zdôrazňuje absolútnu obchodnoprávnú povahu zmluvy o úvere v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, čo znamená, že sa vždy spravuje obchodným zákonníkom bez ohľadu na to, kto je subjektom takéhoto vzťahu.

Navrhovateľ, ktorý sa dovoľáva 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty mal v tejto súvislosti dôkazné bremeno. Mal preukázať, že išlo bezpochyby o spor medzi účastníkmi vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy a že odporca v čase uzatvárania zmluvy vedel, alebo aspoň musel predpokladať, že uzatváraná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou.

V tejto súvislosti odvolací súd úplne akceptuje tvrdenie navrhovateľa v odvolaní, pokiaľ poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 20. 02. 2003 sp. zn. 33Odo/838/2002 a ním citovanú časť textu rozhodnutia. Je potrebné preukázať, že pri uzatváraní zmluvy odporca vedel, alebo musel byť minimálne uzrozumený s tým, že prijatím finančnej sumy na svoj účet sa bezdôvodne obohatí.

Odvolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní charakteru uzatvorenej zmluvy je treba vychádzať zo stavu v čase jej uzatvorenia. V súčasnosti je stav hodnotiaci uzatváranie zmlúv o pôžičkách nebankovými subjektmi praxou súdov viac-menej vyprofilovaná. Nemožno však bez ďalšieho tvrdiť, že bolo tak tomu aj dňa 18. 06. 2010 kedy došlo k uzavretiu zmluvy medzi účastníkmi.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.